

SAŽETAK ukidnog rješenja Visokog trgovačkog suda u Zagrebu

1. Drugostupanjski sud potvrđuje da je prvostupanjski sud pravilno ocijenio da tužitelji nisu bili u ugovornom odnosu temeljem usmeno sklopljenih ugovora o djelu s tuženikom jer:
  - a) iz računa priloženih spisu proizlazi da su ih tužitelji ispostavili glavnom izvođaču (glavice d.o.o.);
  - b) privremene situacije na koje se odnosi TZ ispostavljene su glavnom izvođaču Glavice d.o.o.;
  - c) tužitelji su utuženo potraživanje prijavili u stečaju nad glavnim izvođačem u kojem postupku te tražbine nisu osporene.

2. Međutim **drugostupanjski sud potvrđuje naše tvrdnje:**
  - a) **da su radovi izvedeni**
  - b) **da je tuženik radove primio****te kaže da postoji odgovornost tuženika po drugim osnovama** na koje se mi pozivamo tj:
  - a) po osnovi sklopljenih **Ugovora o pristupanju dugu iz čl. 101. Zakona o obveznim odnosima**
  - i
  - b) po osnovu odredbe čl. **602. ZOO-a - Neposredan zahtjev izvođačevih suradnika prema naručitelju** kojom je propisano da za naplatu svojih potraživanja prema izvođaču njegovim se suradnici mogu obratiti neposredno naručitelju i zahtijevati od njega da im isplati te tražbine na teret iznosa koji u tom času duguje izvođaču.

3. Drugostupanjski sud kaže da **pogrešno svaća prvostupanjski sud** da ugovor o pristupanju duga da bi proizvodio pravne učinke mora biti sklopljen u pisanom obliku, jer:
  - ZOO ne propisuje poseban oblik za ugovor o pristupanju dugu
  - to je neformalni ugovor koji može biti sklopljen i konkludentnom radnjom

4. **Pogriješio je prvostupanjski sud jer je odbio naše dokazne prijedloge** da se:
  - saslušaju zakonski zastupnici tužitelja
  - saslušaju Niko Koncul kao osoba ovlaštena za zastupanje tuženika, za kojega mi tvrdimo da je preuzeo obvezu sukladno odredbi čl. 101. ZOO-a tj. pristupio dugua što su potvrdili svjedoci:
  - Hansjorg Schirma, koji je bio glavni voditelj projekta te ključna i odgovorna osoba za cjelokupnu koordinaciju (svjedočio na ročištu 12.12.2011.g.);
  - Valento Šutalo koji je kao i Hansjorg Schirman potvrdio da je na sastanku od 3.12.2009.g. potvrdio da je Niko Koncul izjavio da će naručitelj platiti za sve za što postoji dokumentacija ovjerena od strane glavnog izvođača i VTP-a, te nadzornog inženjera gradilišta te da ne može platiti mimo valjane dokumentacije koja potvrđuje da su radovi izvršeni i da je procijenjena njihova vrijednost;
  - Ivo Kralj koji je rekao da je na sastanku kojem je prisustvovao Niko Koncul izjavio da će naručitelj isplatiti potraživanja podizvođačima (KAMEN d.d. i ELABORATUS d.o.o.)

5. Drugostupanjski sud obrazlaže da se **za ostvarenje prava iz odredbe čl. 602. ZOO-a** tj. da se za naplatu svojih tražbina prema izvođaču njegovi suradnici mogu obratiti neposredno naručitelju i zahtijevati od njega da im isplati te tražbine na teret iznosa koji u tom času duguje izvođaču, **nije potreban ustup potraživanja, nego se ono ostvaruje izravno temeljem zakonske odredbe uz ispunjenje slijedećih zakonskih pretpostavki:**

1. da postoji tražbina podizvođača prema izvođaču (GLAVICE d.o.o.)
2. dospelost tražbine podizvođača prema izvođaču
3. **dospelost tražbine izvođača prema naručitelju (društva GLAVICE d.o.o. prema tuženiku)**

6. Drugostupanjski sud kaže da nije sporno da je ispunjena pretpostavka vezana za potraživanje tužitelja prema glavnom izvođaču (postojanje i dospelost tražbine), **ali da je prvostupanjski sud propustio utvrditi da li postoji dospelost tražbine izvođača prema naručitelju (društva GLAVICE d.o.o. prema tuženiku).**

Sporno je jesu li ispunjene pretpostavke da glavni izvođač (GLAVICE) osnovano traži isplatu naknade koja prelazi iznos fiksne paušalne ugovorene cijene koja je i isplaćena GLAVICAMA.

7. Drugostupanjski sud kaže da je:
prvenstveno potrebno utvrditi jesu li stranke usmenim pogodbama izmijenile ugovor o gradnji u dijelu kojim je ugovorena fiksna paušalna cijena.
Naime, odredbom čl. 620. ZOO-a izričito je propisano da ugovor o građenju mora biti sklopljen u pisanom obliku, no sukladno odredbi čl. 249. ZOO-a postoji mogućnost osnaženja ugovora koji nije sklopljen u propisanom obliku, ako su stranke u cijelosti ili u pretežitom dijelu ispunile obveze koje iz njega nastaju.
Nije sporno da je glavni izvođač predao tuženiku predmet ugovora o gradnji izveden uz odstupanja i izmjene projektne dokumentacije, kao niti da je tuženik isplatio pretežiti dio naknade,
stoga je potrebno utvrditi je li tuženik pristao za izvedene radove platiti cijenu koja prelazi ugovorenu fiksnu paušalnu naknadu.

Odredbom čl. 630. ZOO-a propisano je da ako ugovor o građenju sadrži odredbu „ključ u ruke“, cijena obuhvaća i vrijednost nepredviđenih radova i viškova radova, **a isključuje utjecaj manjak radova na ugovorenu cijenu, no sve pod pretpostavkom da nije došlo do izmjene opsega ugovorenih radova na temelju sporazuma ugovornih strana ili iz razloga za koje odgovara naručitelj.**

Povećanje opsega radova za koje odgovara naručitelj svakako bi bili nepredviđeni ili viškovi radova i naknadni radovi **do kojih je došlo zbog traženja naručitelja ili koji su posljedica izmjene investicijsko tehničke dokumentacije, odnosno, projekta.**

Takva ugovorna odredba **ne mora biti sklopljena u pisanom obliku, već je dovoljno da su radovi izvedeni i da ih je naručitelj primio bez prigovora.**

Stoga je potrebno utvrditi je li do povećanja opsega radova došlo na temelju sporazuma ugovornih strana odnosno iz razloga za koje odgovara tuženik, jer bi to impliciralo da su stranke ugovora o građenju pristale na izmjenu

ugovorene cijene. Posljedično bi tužitelji temeljem odredbe čl. 602. ZOO-a izravno od tuženika mogli potraživati isplatu naknade koju on duguje glavnom izvođaču.

8. UPUTA PRVOSTUPANJSKOM SUDU:

U ponovnom postupku sud će izvesti predložene dokaze, prvenstveno:

- saslušanjem stranaka (z.z tužitelja)
- saslušanje Nikole Koncula,
- po potrebi i drugih predloženih svjedoka,

te će ocjenom svih izvedenih dokaza ocijeniti osnovanost navoda o usmeno sklopljenim ugovorima u pristupanju dugu sa svakim tužiteljem, imajući u vidu da se takav ugovor može sklopiti i konkludentim radnjama.

Podredno, ocijenit će osnovanost zahtjeva primjenom odredbe čl. 602. ZOO-a, sve ovisno o napomenama vezanim za naknadu ugovorenu ugovorom o građenju sklopljenim između tuženika i glavnog izvođača,

- po potrebi izvesti dokaz građevinskim vještačenjem radi ocjene osnovanosti svakog pojedinog tužbenog zahtjeva,
  - i
  - financijskim vještačenjem,
- kao i druge predložene dokaze.**

Potom će donijeti novu, pravilnu i zakonitu odluku o tužbenom zahtjevu i zahtjevima stranaka za naknadu troška parničnog postupka.

Vežano za odluku o naknadi troška, ukazuje se sudu da prava ili obveze tužitelja koje se odnose na troškove postupka treba utvrđivati primjenom odredbe **čl. 161. st. 2. ZPP-a**, kao i da se tužitelj Kamen d.o.o. sudskom nagodbom od 9. svibnja 2016. poslovni broj MIR-12/16 obvezao tuženiku naknaditi trošak parničnog postupka u iznosu od 226.236,55 kn.